

In Memoriam: JOSIP MORNAR BEP0 (1925.-2006.) “Život bez naslova”

BEPIKA – “ŽIVOT BEZ NASLOVA”

Donosimo intervju novinara **Ivice Fleishca** s legendom glazbe pok. **Josipom Mornarom “Bepicom”** (1925.-2006.) objavljen 1979. godine u novinskom članku. Bepica je cijeli živio glazbu cijeli svoj život u svakom smislu riječi. Nije bilo probe koju je propustio sve do trena kada to fizički više nije mogao radi bolesti nakon čega je 2006. godine preminuo. Glazba je svirala na posljednjem ispraćaju na groblju u Kaštel Štafiliću kako i priliči velikom glazbaru.

Svoju ljubav prema glazbi prenio je na svog unuka koji je danas član orkestra HGD Zrinski. Ovaj razgovor pun inspiracije za čitatelja je uvod u nadolazeće upise za nove članove našeg orkestra jer kako Bepica kaže *“Imamo audiciju za primanje mladih, novih muzičara. Da se ulije malo svježije krvi u ansambl!”*. Uživajte u čitanju!

SKICA ZA PORTRET BEPA MORNARA. BOMBAŠA KLARINETISTA

Znamo se dugo. Slušao sam ga kako svira, znali smo katkada i popiti po koju, popričali bismo. Nismo baš iste generacija, ali onako onizak, vižast i prosijed, pun energije i života, znao je biti ugodan sugovornik. Uostalom, nismo ni raspredali neke velike teme. Istina, Bepo bi ponekad znao spomenuti svoje

ratovanje, odlikovanje, angažiranost. Požalio bi se kako ima malo vremena za sebe i svoju obitelj; kćerku Anitu u Jadranku i unuka Josipa, imenjaka mu. No razgovor bi se uvijek vraćao na muziku, njegovu najveću ljubav.

Nisam ga neko vrijeme vidio. No razmišljajući o prilogu za svečani broj, ovaj koji imate u rukama, sjetih se Bepa. Bepa Mornara, 54-godišnjeg revolucionara i muzičara iz Donjih Kaštela, bombaša proslavljene Prve dalmatinske udarne brigade, čovjeka koji je sebe utkao u ovo društvo, prvo s bombama i puškom, a potom sa saksofonom i klarinetom.

– Bepo da se vidimo?

– Može prijatelju. A šta je...Treba li na bunkere?

– Ne, za novine.

Nismo dugo razgovarali. Tako, nešto više od sata. No drugačije nego obično. Bepo kao da se uvukao u sebe pred olovkom i notesom (Znaš, nisam ti ja za te stvar...”), pa iako po prirodi razgovorljiv, tek je šturo odgovarao. Pogotovo kad je o njegovim zaslugama bila riječ...

– Meni ti je, znaš, čitav život vezan uz muziku. Muzika i život aktivista. Nemam hobija, ne lovim ribu, ne igram na balote. Sve tako...Ali kad treba negdje skočiti, pomoći, u neku akciju, organizaciju – eto me!

UMJETO TEŽAKA -MUZIČAR

Bepo Mornar iz Donjih Kaštela. Josip mu je pravo ime, ali tako ga nitko i ne zove. Samo Bepo. Rođen 1925., a već od malih nogu zagrijao se za muziku. Tako je i počeo.

– Otac mi je svirao u kaštelanskoj limenog glazbi, preko 40 godina. Od njega sam i naslijedio tu ljubav prema glazbi, a bogme i danas od nas 23 iz porodice Mornar čak 17 njih ili pjeva ili svira na nekom instrumentu...Pa i kćerke mi se bave glazbom – Jadranka je nastavnica muzike, a ujedno je i prva žena koja je svirala u limenoj glazbi Donjih Kaštela. Unuk Josip, deset mu je godina, pohađa muzičku školu...A ja – bilo mi je četrnaest kada sam prvi put uzeo instrument u ruke. I to krišom, da me otac ne vidi, jer je on želio da postanem zemljoradnik, kao jedinac, i naslijedim ono malo imanja...

Za druge se putove Bepo odavno opredijelio. Za glazbu, a godinu-dvije kasnije kao skojevac kreće u partizane. Postaje bombaš Prve dalmatinske, ranjen je kod Sumartina na Braču, a nakon izlječenja dolazi u Split, u mornaričku muziku. Iz tog razdoblja uvijek spominje muzičara Jakova Vuletina, koju mu je dao stručnu poduku na klarinetu i saksofonu i pomogao da se usavrši. Već od 1945. Bepo stupa u redove kaštelanske limene

glazbe, u kojoj djeluje i danas, a koju godinu kasnije osniva i svoj sastav...

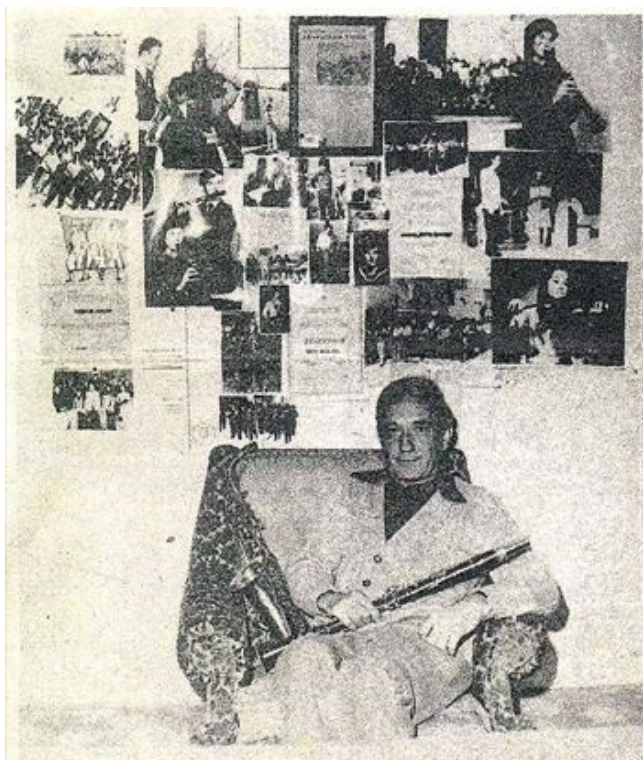
NITKO NEĆE MUKTE

– *Svirao sam na nekoliko strana, a ujedno i radio u „Jugovinilu”, kao poslovođa bojadisarske radionice. Teško je bilo. Sa svojim ansamblom nastupao sam po plesnjacima, svirao u limenoj glazbi, bio aktivan u Savezu boraca, u partijskoj organizaciji u poduzeću, organima samoupravljanja. Nešto je lakše otkada sam u mirovini...*

Sjedimo i pričamo. Izvlačim nit po nit iz starog poznanika njegovu životnu priču. Otkrivam ga prvi put i sam. A vjerovao sam da ga poznajem, da znam sve o njemu. No tek sada čujem da je jedan od osnivača Tribine mladih splitskog Narodnog sveučilišta u Donjim Kaštelima, da je za vrijeme petogodišnjeg angažmana u hvarskoj „Amfori” na amaterskoj bazi svirao u tamošnjoj limenoj glazbi, da je dao svoj doprinos i otvaranju Muzičke škole na Hvaru, da je za nedavnog sedmomjesečnog

angažmana sa svojom grupom u Vodicama pomogao svojim klarinetom i saksofonom i vodičkoj glazbi, da je delegat Saveza boraca u Mjesnoj zajednici Donjih Kaštela...

SKICA ZA PORTRET BEPA MORNARA, BOMBAŠA I KLARINETISTA

Život bez naslova

Josip Mornar Bepo
— vječni amater

Znamo se dugo. Slušao sam ga kako svira, znali smo katkada i popiti po koju, popričali bismo. Nismo baš iste generacije, ali onako onizak, vižlast i prosijed, pun energije i života, znao je biti ugodan sugovornik. Uostalom, nismo ni raspredali neke velike teme.

Istina, Bepo bi ponekad znao spomenuti svoje ratovanje, odlikovanje, angažiranost. Požalio bi se kako ima malo vremena za sebe i obitelji, kćerke Anitu i Jadranku i unuka Josipa, imenjaka mu. No razgovor bi se uvijek vraćao na muziku, njegovu najveću ljubav.

Nisam ga neko vrijeme vidio. No razmišljajući o prilogu za svečani broj, ovaj koji imate u rukama, sjetih se Bepa. Bepa Mornara, 54-godišnjeg revolucionara i muzičara iz Donjih Kaštela, bombaša proslavljene Prve dalmatinske udarne brigade, čovjeka koji je sebe utkao u ovo društvo, prvo s bombama i puškom, a potom sa saksofonom i klarinetom.

— Bepo, da se vidimo?!

— Može, prijatelju. A šta je... Treba li na bunkere?

— Ne, za novine.

Nismo dugo razgovarali. Tako, nešto više od sata. No drugačije nego obično. Bepo kao da se uvukao u sebe pred olovkom i notesom („Znaš, nisam ti ja za te stvari...“), pa iako po prirodi razgovorljiv, tek je šutro odgovarao. Pogotovo kad je o njegovim zaslugama bila riječ...

— Meni ti je, znaš, čitav život vezan uz muziku. Muzika i život aktivista. Nemam hobija, ne lovim ribu, ne igram na balote. Sve tako... Ali kad treba negdje skočiti, pomoći, u neku akciju, organizaciju — eto me!

Umjesto težaka - muzičar

Bepo Mornar iz Donjih Kaštela. Josip mu je pravo ime, ali tako ga nitko i ne zove. Samo Bepo. Rođen 1925, a već od malih nogu zagrijavao se za muziku. Tako je i počeo...

— Otac mi je svirao u kaštelskoj limenoj glazbi, preko 40 godina. Od njega sam i naslijedio tu ljubav prema glazbi, a bogme i danas od nas 23 iz porodice Mornar čak 17 njih ili pjeva ili svira na nekom instrumentu... Pa i kćerke mi se bave glazbom — Jadranka je nastavnica muzike, a ujedno je prva žena koje je svirala u limenoj glazbi Donjih Kaštela. Unuk Josip, deset mu je godina, pohađa muzičku školu... A ja — bilo mi je četrnaest kada sam prvi put uzeo instrument u ruke. I to krišom, da me otac ne vidi, jer je on želio da postanem zemljoradnik, kao jedina, i naslijedim ono malo imanja...

Za druge se putove Bepo davno opredijelio. Za glazbu, a godinu-dvije kasnije kao skojevac kreće u partizane. Postaje bombaš Prve dalmatinske, ranjen je kod Sumartina na Braču, a nakon izlječenja dolazi u Split, u mornaričku muziku. Iz tog razdoblja uvijek spominje vojnog muzičara Jakova Vuletina, koji mu je dao stručnu poduku na klarinetu i saksofonu i pomogao mu da se usavrši. Već od 1945. Bepo stupa u redove kaštelske limene glazbe, u kojoj djeluje i danas, a koju godinu kasnije osniva i svoj sastav...

Nitko neće mukte

— Svirao sam na nekoliko strana, a ujedno i radio u „Jugovinu“, kao poslovođa bojadiserske radionice. Teško je bilo. Sa svim ansamblom nastupao sam po plesnjacima, svirao u limenoj glazbi, bio aktivan u Savezu boraca, u partijskoj organizaciji u poduzeću, organima samoupravljanja. Nešto je lakše otkada sam u mirovini...

Sjedimo i pričamo. Izvlačim nit po nit iz starog poznanika njegovu životnu priču. Otkrivam ga prvi put i sam. A vjerovao sam da ga poznajem, da znam sve o njemu. No tek sada čujem da je jedan od osnivača Tribine mladih splitskoga Narodnog sveučilišta u Donjim Kaštelima, da je za vrijeme petogodišnjeg angažmana u hvarskoj „Amfori“ na amaterskoj bazi svirao u tamošnjoj limenoj glazbi, da je dao svoj doprinos i u otvaranju Muzičke škole na Hvaru, da je za nedavnog sedmomjesečnog angažmana sa svojom

grupom u Vodicama pomogao svojim klarinetom i saksofonom i vodičkoj glazbi, da je delegat Saveza boraca u Mjesnoj zajednici Donjih Kaštela...

I tako redom Bepo je svuda gdje treba pomoći, gdje treba pogurati, zapeti („Treba dosta živaca i muke da bi se napravilo nešto na dobrovoljnoj bazi. Nitko neće mukte!“). Proputovao je naš Mornar i svijeta. Bio u Austriji i Čehoslovačkoj, gdje je kaštelska glazba u dva navrata osvajala prva mjesta na natjecanjima evropskog ranga. Obišao je Jugoslaviju sa svojim sastavom. Svirao i radio, aktivist na kojega se uvijek može računati. Nekoliko je puta i odlikovan...

— Da, imam nekoliko ratnih i mirnodopskih odlikovanja. Prije dvije godine dobio sam Orden zasluga za narod sa srebrnom zvijezdom, a lani Zlatnu značku SK za 30-godišnjicu partijskog rada. To mi je najdraže priznanje — kaže Bepo.

— I što dalje?

— Pa, svirat ću dok budem mogao micati prstima. Isto tako — uvijek ću biti na raspolaganju svome mjestu, u svako doba, za svaku akciju...

— Je li što na tom planu u toku?

— Bilo je dosta posla oko podizanja spomenika palim borcima u Donjim Kaštelima. Trebalo se dobro angažirati... No vjerujem da će spomenik biti svečano otkriven baš sada za Dan Republike...

— Limena glazba?

— Imamo audicije za primanje mladih, novih muzičara. Da se ulije malo svježih krvi u ansambl. Nas starih ionako ima previše!

„Bepo kvatro“, kako se Mornarov sastav zove, momentalno je bez angažmana. No Bepo ne miruje — ne prođe dan da u ruke ne uzme instrumente. Propuše malo klarinet, flautu i saksofon, kucne po klaviru. Tek koliko da sam sebe čuje, da ne ispadne iz „štosa“. A i ne može drugačije. Zatvori se jednostavno u svoju spomen-sobu, kako zove prostoriju u stanu u kojoj najradije boravi. I čiji su zidovi ispunjeni njegovim diplomama, priznanjima, pohvalama, odlikovanjima, fotografijama iz ratnih i poratnih dana, na kojima je s puškom ili klarinetom u rukama. Zatvori se i svira...

— Svaka čast, Bepo. Lijepo smo se napričali...

— Je li gotovo? A naslov?

— Lako ćemo za to. Zašto?

— Znaš, bojim se da ne ispadne puno nakičeno. Ne volim ti ja to... Da ne kažu poslije ljudi: vidi ovoga što se pravi. Jer sve to što sam ja učinio i što činim — sve je to obično, ništa posebno... Jednostavno, mislim da tako treba, pa tako i radim. Zato, nemoj, brate, nakičiti. Nije Bepo za to.

Ivica FLEŠCH

I tako redom Bepo je svuda gdje treba pomoći, gdje treba pogurati, zapeti („Treba dosta živaca i muke da bi se napravilo nešto na dobrovoljnoj bazi. Nitko neće mukte!“).

Proputovao je naš Mornar i svijeta. Bio je u Austriji i Čehoslovačkoj, gdje je kaštelanska glazba u dva navrata osvajala prva mjesta na natjecanjima evropskog ranga. Obišao je Jugoslaviju sa svojim sastavom. Svirao i radio, aktivist na kojega se uvijek može računati. Nekoliko je puta i odlikovan...

– Da, imam nekoliko ratnih i mirnodopskih odlikovanja. Prije dvije godine dobio sam Orden zasluga za narod sa srebrnom zvijezdom, a lani Zlatnu značku SK za 30-godišnjicu partijskog rada. To mi je najdraže priznanje – kaže Bepo.

– I što dalje?

– Pa, svirat ću dok budem mogao micati prstima. Isto tako – uvijek ću biti na raspolaganju svome mjestu, u svako doba, za svaku akciju...

– Je li što na tom planu u toku?

– Bilo je dosta posla oko podizanja spomenika palim borcima u Donjim Kaštelima. Trebalo se dobro angažirati...No vjerujem da će spomenik biti svečano otkriven baš sada za Dan Republike...

– Limena glazba?

– Imamo audiciju za primanje mladih, novih muzičara. Da se ulije malo svježeg krvi u ansambl. Nas starih ionako ima previše"

„Bepo kvatro“, kako se Mornarov sastav zove, momentalno je bez angažmana. No Bepo ne miruje – ne prođe dan da u ruke ne uzme instrumente. Propuše malo klarinet, flautu, saksofon, kucne po klaviru. Tek koliko da sam sebe čuje, da ne ispadne iz „štosa“. A i ne može drugačije. Zato se jednostavno u svoju spomen-sobu, kako zove prostoriju u stanu u kojoj najradije boravi i čiji su zidovi ispunjeni njegovim diplomama, priznanjima, pohvalama, odlikovanjima, fotografijama iz ratnih i poratnih dana, na kojima je s puškom i klarinetom u rukama.

Zatvori se i svira...

- Svaka čast, Bepo. Lijepo smo se napričali...
- Je li gotovo? A naslov?
- Lako ćemo za to. Zašto?
- Znaš, bojim se da to ne ispadne puno nakićeno. Ne volim ti ja to...Da ne kažu poslije ljudi: vidi ovoga što se pravi. Jer sve to što sam ja učinio i što činim – sve je to obično, ništa posebno...Jednostavno, mislim da tako treba, pa tako i radim. Zato, nemoj, brate, nakititi. Nije Bepo za to.

Autor: Ivica Fleisch

Fotografije: arhiv HGD Zrinski

